

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle osto- ja velvoiteliikenteen junavuoroista

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää Nokian kaupungilta lausuntoa (5.9.2016 mennessä) liikkumistarpeista sekä osto- ja velvoiteliikenteen vuoroista ja aikatauluista. Tämän lisäksi lausunnossa tulee ottaa kantaa siihen, millaisia taloudellisia ja muita vaikutuksia mahdollisilla junavuoroilla olisi ja millaisia vaikutuksia alueen junaliikenteellä on muuhun liikennealan elinkeinotoimintaan Nokian alueella. Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja liitteenä 2 ovat voimassa olevat osto- ja velvoiteliikenteenvuorot ja aikataulut.

Nokian kaupunki sijaitsee Pori - Tampere rataosuuden varrella. Tällä hetkellä Nokian kautta kulkeva junaliikenne muodostuu täysin liikenne- ja viestintäministeriön ostoliikenteestä. Kaikki liitteessä 2 olevat Tampere - Pori vuorot pysähtyvät myös Nokialla. Nämä vuorot tarjoavat merkittävän joukkoliikenneyhteyden etenkin Nokian ja Tampereen ja edelleen Nokian ja muun Suomen välille.

Tampere on Nokian kannalta merkittävä työssäkäynti- ja opiskelualue, ja sinne tulee turvata hyvät joukkoliikenneyhteydet niin junalla kuin linja-autolla. Voimassa olevat ostoliikenteen aikataulut mahdollistavat työssä tai koulussa käynnin Nokialta Tampereella. Nokian kaupunki on panostanut liityntäpysäköintiin rautatieasemalla ja tulee panostamaan siihen myös jatkossa maankäytön sallimin edellytyksin. Lisäksi Nokian sisäisen linja-autoliikenteen solmukohta on rautatieasemalla. Liityntäpysäköinti sekä vaihtoyhteys linja-autoon mahdollistavat sen, että asukkaat voivat muodostaa monipuolisia päivittäisiä matkaketjuja myös junaliikenteen ympärille.

Nokian kaupungille junavuorojen säilyminen sekä aikataulujen pysyminen sellaisena, että päivittäiset työ- ja koulumatkat Tampereelle ovat jatkossakin mahdollisia ja että junaliikenne tukee myös satunnaisten matkojen tekoa muualle Suomeen, on merkittävää.

Tällä hetkellä noin 5 000 nokialaisen työmatka suuntautuu Nokialta kuntarajojen ulkopuolelle ja vastaavasti noin 2 000 ulkopaikkakuntalaisen työmatka suuntautuu Nokian kuntarajojen ulkopuolelta Nokialle. Työmatkaliikenne tulee tulevaisuudessa vain kasvamaan. Nokian asukasluvu on noussut tasaisesti viimeiset vuosikymmenet (noin 1 % p.a) ja Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040 mukaan Nokian kaupungin asukasmäärä nousee n. 10 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä. Lisäksi Nokialle odotetaan muodostuvan vuosina 2015 - 2040 yhteensä 4700 uutta työpaikkaa. Asukasluvun ja työpaikkojen määrän nousu lisää päivittäistä matkustustarvetta Tampereen ja Nokian välille.

Rakennesuunnitelma 2040 mukaisesti Nokian joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen suunta on nimenomaan junaliikenteessä. Nokian ja Tampereen välille tavoitellaan tunnin vuoroväliä vuoteen 2030 mennessä ja edelleen 30 minuutin vuoroväliä vuoden 2040 jälkeen. Vuoteen 2030 mennessä Nokialla varaudutaan Nokian aseman kehittämiseen ja edelleen 2040 mennessä Harjuniityn seisakkeen toteuttamiseen. Junaliikenteen kehittäminen on otettu huomioon myös kaupunkisuunnittelussa - keskustan asumista tiivistetään ja erityisesti asemanseutua tullaan täydennysrakentamaan tehokkaasti.

Junaliikennettä välillä Pori - Nokia - Tampere tulee jatkaa vähintään nykyisen laajuisena ja siten että nykyisen aikataulun periaate, jonka mukaisesti junat ovat Tampereella noin 10 - 15 minuuttia ennen tasatuntia ja lähtevät Tampereelta noin 10 - 15 minuuttia tasatunnin jälkeen, säilyy.

Tampereelle suuntautuvan työ- ja koulumatkaliikenteen osalta kriittisimmät vuorot voimassa olevassa aikataulussa ovat Porista Tampereelle klo 6.50, 7.45 ja 8.50 saapuvat vuorot sekä Tampereelta Poriin klo 16.15 lähtävä vuoro.

Jonkin verran työ- ja koulumatkaliikennettä suuntautuu myös Tampereelta Nokialle. Näin ollen vaihtoehtoa, jossa myös junavuorojen aikataulu tukisi paremmin tämän suuntaisia työ- tai koulumatkoja, tulee tarkastella. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että aikatauluun tulisi lisätä vuorot, joista toinen lähtisi Tampereelta Porin suuntaan klo 7 jälkeen ja toinen Nokialta Tampereelle n. klo 16.30.

Aikataulujen kehittämisen näkökulmasta tulisi siis selvittää voiko aikatauluun lisätä Tampereelta klo 7 jälkeen lähtevää vuoroa ja Nokialta n. klo 16.30 Tampereelle lähtevää vuoroa. Tämän lisäksi tulisi selvittää, pitäisikö klo 14.15 ja 18.15 Tampereelta lähtevät vuorot muuttaa klo 15.15 ja 17.15 lähteviksi, jolloin ne tukisivat paremmin työ- ja koulumatkaliikennettä. Vuorojen lisääminen olemassa olevien resurssien puitteissa vaatisi joidenkin vuorojen lakkauttamista ja tämän osalta olisi selvitettävä, mitkä olisivat lakkautettavat vuorot. Nokian kaupungin tavoitteena on kuitenkin se, että mitään vuoroja ei tarvitsisi lakkauttaa lisättyjen vuorojen vuoksi.

Tarvetta vuorojen lisäämiselle on jo nyt. Vuorojen lisääminen tukee Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaa 2040, jonka mukaisesti Nokian ja Tampereen väliin tavoitellaan tunnin vuoroväliä vuoteen 2030 mennessä.

Vuorojen riittävän määrän ja niiden aikataulujen sopivuuden lisäksi toimiva lippujärjestelmä on asia, joka vaikuttaa merkittävästi siihen, kuinka hyvin junaliikenne sopii päivittäiseen työ- ja koulumatkaliikenteeseen. Asiakkaille tulee olla tarjolla lipputuote, jolla he voivat matkustaa sekä junalla (väliä Nokia-Tampere) että käyttää Tampereen joukkoliikenteen alaista liikennettä (linja-autoliikenne sekä tulevaisuudessa myös raitiotie). Lipputuote tulee olla helposti saatavilla ja esimerkiksi lipun nettilataaminen / netistä ostaminen tulee olla mahdollista. Lipputuote ei myöskään saa olla merkittävästi / ollenkaan kalliimpi verrattuna vastaavan välin bussilipun hintaan.

Päivittäisen työ- ja koulumatkaliikenteen lisäksi junaliikenne tukee harvemmin tehtäviä matkoja, kuten vapaa-ajanmatkoja ja satunnaisia työmatkoja muualle Suomeen. Näiden matkojen osalta on tärkeää että junayhteys Pori - Nokia - Tampere välillä säilytetään, jolloin asiakas voi jatkaa matkaansa Tampereelta haluamaansa suuntaan. Nykyisen aikataulun periaate, jonka mukaisesti Pori - Tampere välin junat saapuvat Tampereelle noin 10 - 15 minuuttia ennen tasatuntia, tukee hyvin myös satunnaisia junamatkoja muualle Suomeen, sillä Tampereelta lähtee junayhteyksiä eri suuntiin aina hieman tasatunnin jälkeen.

Satunnaisten junamatkojen osalta nykyisessä aikataulussa olevat aamuvuorot, eli Tampereelle klo 6.50, 7.45 ja 8.50 saapuvat sekä iltapäivävuorot eli Tampereelta klo 14.15 (tai 15.15), 16.15. ja 18.15 (tai 17.15) lähtevät vuorot, palvelevat hyvin esimerkiksi satunnaisia työmatkoja muualle Suomeen. Muiden satunnaisten matkojen (esimerkiksi vapaa-ajanmatkojen) osalta on tärkeää, että vaihtoyhteys Tampereelta muualle Suomeen säilyy jokaiselta vuorolta ja vaihtoaika on kohtuullinen. Muiden satunnaisten matkojen osalta on tärkeää että vuoroja on myös iltä-aikaan sekä viikonloppuisin.

Junaliikenne on osa joukkoliikennejärjestelmää ja se tukee muuta liikennealan elinkeinotoimintaa. Junaliikenne tarjoaa linja- ja henkilöautoa nopeamman yhteyden Nokian ja Tampereen välille, jolloin junaliikenne on houkutteleva vaihtoehto etenkin päivittäisissä työ- ja koulumatkoissa. Junan ja linja-auton yhdistämisen sallivat lipputuotteet tarjoavat mahdollisuuden käyttää junaa ja linja-autoa samassa matkaketjussa. Tällöin asiakas voi tehdä pääosan matkasta junalla ja hyödyntää linja-autoliikennettä liityntäliikenteenä Nokialla tai Tampereella. Näin juna- ja linja-autoliikenne tukevat toisiaan ja tarjoavat nopean matkaketjun, joka kilpailee aidosti henkilöautoliikenteen kanssa.

Satunnaisiin matkoihin junaliikenne tarjoaa nopean yhteyden Nokialta Tampereen seudun ulkopuolelle (kehäradan valmistumisen myötä myös Helsinki-Vantaan lentoasemalle) ja kilpailee aidosti henkilöautoliikenteen kanssa. Tampereen seudun ulkopuolelle suuntautuviissa matkoissa junaliikenne on usein nopeampi vaihtoehto kuin linja-auto. Tällöin on aidosti mahdollista että asiakas valitsee junan henkilöauton sijaan, mikäli hänellä on myös henkilöauto vaihtoehtona. Tällöinkin junaliikenne tukee muuta liikennealan elinkeinotoimintaa, koska liityntäliikenne rautatieaseman ja lähtö-/määränpään välillä voidaan tehdä linja-autolla, taksilla tms. liikennemuodolla.

Nokian kaupunki osallistuu mielellään Tampere - Pori junaliikenteen aikataulun suunnitteluun ja toteuttaa esimerkiksi kuntalaiskyselyn junaliikenteen aikatauluista, jotta aikataulun suunnittelussa olisi käytettävissä myös käyttäjien mielipiteet.

Yhteyshenkilönä Nokian kaupungissa
logistiikkainsinööri
Milla Valkonen
milla.valkonen@nokiankaupunki.fi
040 133 4447